

Школска 2018/2019. година
Републичко такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1.	<p>У народној бајци <i>Златна јабука и девет пауница</i> кобила коју баба поверава царевом сину претвара се у друге животиње. У наведеном низу подвуци називе три животиње у које се она претвара.</p> <p style="text-align: center;">КОЊ ПТИЦА РИБА КУРЈАК МАГАРАЦ ЛИСИЦА</p>	
2.	<p>У наведеним речима Кањоша Мацедоновића подвуци метафору.</p> <p>– Благодарим – рече Кањош – на такву племениту понуду. У нашој је опћини обичај непрекидни да се сваки жени у своме јату, и тако чувамо поштење нашијем сестрама.</p>	
3.	<p>Прочитај одломак из драме <i>Власт</i> Бранислава Нушића, а затим одговори на захтев.</p> <p>МИЛОЈЕ: Не клањам се ја зету; шта имам зету да се клањам! Али власт је, брате! И мислиш ти да ја хоћу да се клањам? Не, брате, него тако, кад наиђе власт, а мене нешто штрецне, и сама ми се леђа превију. Свакога понешто штрецне. Тебе, на пример, штрецне кад ти неко помене сто хиљада динара, је ли?</p> <p>АРСА: Па, штрецне!</p> <p>МИЛОЈЕ: Е, видиш, тако мене штрецне у кичму чим се помене власт.</p> <p>На линији напиши, по избору, назив једне од три врсте карактеризације (према посебним и општим особинама лика) које примећујеш у наведеном одломку.</p> <p style="text-align: center;">_____ карактеризација</p>	
4.	<p>Вук Стефановић Караџић је разликовао три врсте предања и поделио их према теми. Један тип предања назвао је: „ПОСТАЊЕ ГДЈЕКОЈИХ СТВАРИ”. Шта је садржај ових предања? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Настанак песама и прича у народу и начин њиховог преношења с колена на колена.</p> <p>б) Настанак ствари, бића и појава, али и опис њиховог завршетка и пропасти.</p> <p>в) Настанак натприродних појава и веровања у њихово дејство на човеков живот.</p>	

11.	<p>Прочитај одломак из романа <i>Пон Тира и пон Спира</i> Стевана Сремца, а затим одговори на питање и заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>– Та ово је, ово је <i>коњски зуб</i>, оче Кирило – вели Владика. – Та погледајте га боље, колики је, та није ваљда већи од њега онај „зуб времена” што се зове!</p> <p>На које особине бића и ствари указује израз „зуб времена”?</p> <p>а) изузетност, посебност, оригиналност б) отпорност, упорност, несаломивост в) пролазност, старење, пропадање</p>	
12.	<p>Подвуци називе три стилске фигуре које препознајеш у наведеним стиховима песме „Шљива” Милована Данојлића.</p> <p style="text-align: center;">У јулу, плод се на земљу сруши, И шљиви ко да лакне на души. Одскочи крошња увис, ко да је Побегла из загушљиве неке одаје.</p> <p>ХИПЕРБОЛА ПЕРСНИФИКАЦИЈА ОНОМАТОПЕЈА ПОРЕЂЕЊЕ ЕПИТЕТ</p>	
13.	<p>Поред наслова књижевног дела напиши назив књижевног рода коме то дело припада.</p> <p>1. Симонида _____</p> <p>2. О пореклу _____</p> <p>3. Потера за пејзажима _____</p> <p>4. Јазавац пред судом _____</p>	
14.	<p>Међу понуђеним књижевним терминима заокружи слова испред назива оних који представљају називе књижевнонаучних врста.</p> <p>а) пустиловни роман б) дневник в) историјски роман г) аутобиографија д) репортажа</p>	
15.	<p>Прочитај одломак из <i>Живота и прикљученија</i> Доситеја Обрадовића. Које особине испољава Доситеј у датом одломку? Подвуци два тачна одговора.</p> <p>Рекне ми да му мало читам. Ја почнем читати како год из псалтира. Пита ме читам ли тако из сваке књиге и разумевам ли шта читам. Кажем да из сваке, ако је српска и влашка, и да разумевам. Погледа ме мало с вниманијем, пак ми начне говорити: „Намах тај час узми твоју торбу, пак иди куд ти драго. Право је рекао Антоније да ти нећеш код мене ни три дни бити.” Ја сам био изван себе; мислим: какви су ово људи? Пре два сата милостиво ме је примио, а сад гони; да сам му што скривио не бих жалио.</p> <p>ОСЕТЉИВОСТ СТИДЉИВОСТ ЗБУЊЕНОСТ ТВРДОГЛАВОСТ НЕИСКРЕНОСТ</p>	

16.	<p>У наведеном одломку романа <i>Хајдук Станко</i> Јанка Веселиновића подвучи приповедачеве речи.</p> <p>Харамбаша му пружи чутуру, и он се напи. – Сад да се пољубимо! – рече харамбаша. И пољубише се. Затим почеше хајдуци прилазити и љубити се.</p>	
17.	<p>Поред сваког стиха наведене строфе из песме „Свети Сава” Васка Попе напиши назив врсте стиха који препознајеш.</p> <p>У риђој му бради _____ Засутој липовим цветом _____ Громови с муњама играју жмурке _____</p>	
18.	<p>У датој дефиницији динамичког мотива подвучи ону реченицу која се не односи на овај књижевнотеоријски појам.</p> <p>Динамички мотив уводи оне ликове и догађаје који развијају даљи приповедни ток, без задржавања, ка коначном разрешењу. Захваљујући овом мотиву, у приповедању су присутне различите епизоде и ретроспективни делови. Динамички мотив је мотив који чини да приповедање тече и има свој континуирани, неометани ток.</p>	
19.	<p>Међу наведеним насловима народних епских песама подвучи оне које припадају песмама средњих времена према Вуковој класификацији.</p> <p style="text-align: center;">СМРТ ВОЈВОДЕ ПРИЈЕЗДЕ МАЛИ РАДОЛИЦА СТАРИНА НОВАК И КНЕЗ БОГОСАВ РОПСТВО ЈАНКОВИЋ СТОЈАНА ДИОБА ЈАКШИЋА УРОШ И МРЊАВЧЕВИЋИ</p>	
20.	<p>Прочитај одломак из биографије једног песника, а затим на линији напиши његово име и презиме.</p> <p>Рођен је 1922. године у Гребенцу код Вршца. Студирао је на универзитетима у Бечу, Букурешту и Београду. Један је од најзначајнијих модерних српских песника. Објавио је више збирки песама: <i>Кора</i> (1953), <i>Споредно небо</i> (1968), <i>Усправна земља</i> (1972), <i>Кућа на сред друма</i> (1975) и друге. За своју поезију награђиван је бројним домаћим и европским признањима. Једна од наших најугледнијих награда за књижевност данас носи његово име и додељује се за најбољу песничку збирку објављену у току једне године. Умро је 1991. у Београду.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме песника)</p>	

Тест прегледали: _____

Број бодова: _____

	Решења теста за седми разред, републичко	Напомене:
1.	РИБА КУРЈАК ЛИСИЦА	Сва три тачна су 1 бод.
2.	(у своме) јату	1 бод
3.	социјална (друштвена) / психолошка / морална (етичка)	1 бод
4.	б) Настанак ствари, бића и појава, али и опис њиховог завршетка и пропасти.	1 бод
5.	<u>ЧИН СЦЕНА ПОЈАВА</u>	Сва три тачна одговора су 1 бод. Ништа друго не сме бити подвучено.
6.	Стеван Раичковић <u>2</u> Вељко Петровић <u>3</u> Добрица Ерић <u>4</u>	Све тачно 1 бод.
7.	пантомима	1 бод
8.	<i>ПОДНЕ НЕБО МАНАСИЈА</i>	Сва три тачна су 1 бод.
9.	а) „створити везе”	1 бод
10.	Исте су године сви били <u>рођени</u> , исто су им текли школски дани, на исте свечаности заједно су <u>вођени</u> , од истих болести сви пелцовани, и сви умрли у истом дану.	1 бод
11.	в) пролазност, старење, пропадање	1 бод
12.	<u>персонификација, поређење, епитет</u>	Три тачна 1 бод.
13.	1. Симонида <u>лирика</u> 2. О пореклу <u>лирика</u> 3. Потера за пејзажима <u>епика</u> 4. Јазавац пред судом <u>драма</u>	Све тачно подвучено носи 1 бод.
14.	б) дневник г) аутобиографија	Оба тачна носе 1 бод.
15.	ОСЕТЉИВОСТ ЗБУЊЕНОСТ	Оба тачна и ништа друго погрешно подвучено носе 1 бод.
16.	<u>Харамбаша му пружи чутуру, и он се напи.</u> – Сад да се пољубимо! – <u>рече харамбаша.</u> <u>И пољубише се. Затим почеше хајдуци прилазити и</u> <u>љубити се.</u>	Све тачно подвучено носи 1 бод.

17.	шестерац осмерац једанаестерац	Све тачно наведено носи 1 бод.
18.	<u>Захваљујући овом мотиву, у приповедању су присутне различите епизоде и ретроспективни делови.</u>	1 бод
19.	МАЛИ РАДОЈИЦА СТАРИНА НОВАК И КНЕЗ БОГОСАВ РОПСТВО ЈАНКОВИЋ СТОЈАНА	1 бод – све тачно Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје.
20.	Васко Попа	1 бод